

PRÍRUČKA PRE ŠKOLY

na zabezpečenie realizácie Školského programu

Bratislava, 31.08.2023

S finančnou podporou Európskej únie

Obsah

1. O ŠKOLSKOM PROGRAME.....	3
2. ZÁKLADNÉ POJMY A DEFINÍCIE	4
3. AKO SA MÔŽE ŠKOLA ZAPOJIŤ DO ŠKOLSKÉHO PROGRAMU?.....	7
3.1. výber dodávateľa	7
3.2. podpis zmluvy	8
3.3. čestné vyhlásenie školy a povinnosti školy.....	8
4. DODÁVANIE A DISTRIBÚCIA VÝROBKOV ŠKOLSKÉHO PROGRAMU.....	14
4.1. prostredníctvom školy	14
4.2. prostredníctvom zariadenia školského stravovania	14
4.3. prostredníctvom automatu.....	15
4.4 výrobky školského programu dodávané/distribúované do škôl	16
4.5 režim dodávok a povinnosti vyplývajúce z legislatívy sr	16
4.6 nárok žiaka alebo veľkosť porcie	20
5. SPRIEVODNÉ VZDELÁVACIE OPATRENIA	20
5.1 Sprievodné vzdelávacie opatrenia vykonávané školou	21
5.2 Sprievodné vzdelávacie opatrenia vykonávané dodávateľom	23
6. PROPAGÁCIA ŠKOLSKÉHO PROGRAMU	27
7. HODNOTENIE A MONITOROVANIE ŠKOLSKÉHO PROGRAMU	28
8. KONTAKTY.....	29
9. PRÍLOHY	29

Cieľom tejto príručky je poskytnúť základné informácie o vykonávaní Školského programu školám, ktoré sú do Školského programu zapojené ako aj školám, ktoré majú záujem sa doň zapojiť.

Príručka bola vypracovaná Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „platobná agentúra“), ktorá je v Slovenskej republike zodpovedná za administrovanie Školského programu, a spolupracovalo na nej Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPRV SR“) a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“).

! Odporúčame zapojenej škole zapracovať realizáciu Školského programu do Plánu práce školy vypracovaného v súlade s § 11 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Súčasťou tejto príručky je príloha č. 3 **Príručka pre zariadenia školského stravovania**. Ide o skrátenú verziu tejto príručky, ktorá zhrňuje všetky základné povinnosti zariadení školského stravovania.

Odporúčame Vám prečítať celú príručku (nielen prílohu č. 3), nakoľko len tak získate všetky potrebné informácie o vykonávaní Školského programu v SR.

1. O ŠKOLSKOM PROGRAME

Program poskytovania pomoci na dodávanie a distribúciu ovocia, zeleniny, mlieka a výrobkov z nich (ďalej len „Školský program“ alebo „program“) pre deti a žiakov v školách je súčasťou Spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a je upravený právnymi aktmi Európskej únie:

- [Nariadenie EÚ 1308/2013, článok 22 až 25](#)
- [Nariadenie EÚ 1370/2013, článok 5](#)
- [Vykonávacie nariadenie EÚ 2017/39](#)
- [Delegované nariadenie EÚ 2017/40](#)

Všeobecným cieľom programu je prispieť k zvýšeniu spotreby ovocia, zeleniny alebo mlieka a mliečnych výrobkov u zapojených detí, a prostredníctvom sprievodných vzdelávacích opatrení vplývať na správne stravovacie návyky detí a vytvárať pozitívny vzťah detí k poľnohospodárstvu.

Rámec pre fungovanie programu či metodiku pridelovania rozpočtu Európskej únie (ďalej len „EÚ“) určuje sama EÚ a zverejňuje v Úradnom vestníku EÚ. Každý členský štát EÚ si však môže niektoré pravidlá prispôbiť svojim národným potrebám. Pravidlá fungovania programu v SR sú upravené:

- [Stratégia Slovenskej republiky pre realizáciu Školského programu na školské roky 2023/2024 – 2028/2029](#) (ďalej len „Národná stratégia“) a
- [Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 200/2019 Z. z. o poskytovaní pomoci na dodávanie a distribúciu ovocia a zeleniny, mlieka a výrobkov z nich pre deti a žiakov v školách](#) platného znení (ďalej len „NV č. 200/2019“).

➤ **Potreby a ciele Školského programu v SR**

Potreby identifikované v rámci programu:

1. Zvýšiť konzumáciu ovocia, zeleniny a mlieka a výrobkov z nich u detí
2. Zlepšiť povedomie detí o zdravotných účinkoch ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkoch

Ciele programu:

1. Zvýšiť spotrebu ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov u detí v školách v cieľovej skupine
2. Zvýšiť počet detí a škôl v cieľovej skupine zapojených do programu
3. Zvýšiť počet detí a škôl v cieľovej skupine zapojených do sprievodných vzdelávacích opatrení

Bližšie informácie sú popísané v Národnej stratégii.

2. ZÁKLADNÉ POJMY A DEFINÍCIE

➤ **Dodávateľ (žiadateľ)**

Osoba, s ktorou má škola uzatvorenú zmluvu na príslušný školský rok na dodávku alebo distribúciu výrobkov Školského programu a/alebo na zabezpečenie sprievodných vzdelávacích opatrení, a ktorej je zo strany platobnej agentúry poskytovaná finančná pomoc (ďalej len „pomoc“) za:

- dodané a spotrebované množstvá výrobkov Školského programu
- vykonané sprievodné vzdelávacie opatrenia

Pre bližšie vymedzenie tohto pojmu je potrebné pozrieť § 4 ods. 6 písm. a) a b) NV č. 200/2019.

Dodávateľ je zároveň žiadateľom, ktorý žiada platobnú agentúru o schválenie poskytovania pomoci na zabezpečovanie činností podľa §1 NV č. 200/2019 v príslušnom školskom roku na:

- dodávanie a distribúciu mlieka a mliečnych výrobkov (ďalej len „**mliečny výrobok**“),
- dodávanie ovocia a zeleniny a výrobkov z nich (ďalej len „**ovocie a zelenina**“),
- sprievodné vzdelávacie opatrenia.

➤ **Výrobky Školského programu**

Výrobky uvedené v prílohe č. 1 (mliečne výrobky) a v prílohe č. 2 (ovocie a zelenina) NV č. 200/2019.

➤ **Zoznam činností realizovaných v rámci Školského programu**

- 1/ dodávanie a distribúcia mliečnych výrobkov (*bližšie v kapitole 4*)
- 2/ dodávanie ovocia a zeleniny (*bližšie v kapitole 4*)
- 3/ realizácia sprievodných vzdelávacích opatrení (*bližšie v kapitole 5*)
- 4/ propagácia (*bližšie v kapitole 6*)
- 5/ hodnotenie a monitorovanie (*bližšie v kapitole 7*)

➤ **Dieťa alebo žiak v rámci Školského programu**

Dieťaťom alebo žiakom sú:

- dieťa v materskej škole,
- žiak v základnej škole (prvý a druhý stupeň základnej školy),
- dieťa alebo žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v škole.

! Výrobky Školského programu sú určené na konzumáciu deťmi a žiakmi. V opačnom prípade sa nepovažujú za oprávnenie na poskytnutie pomoci.

! Sprievodné vzdelávacie opatrenia sú určené pre deti a žiakov (ďalej len „žiaci“). V opačnom prípade nie sú oprávnené na poskytnutie pomoci.

➤ **Oprávnené školy, ktoré sa môžu do Školského programu zapojiť**

Sú to:

- materské školy a základné školy zriadené podľa § 28 a 29 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“);
- školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zriadené podľa § 95 ods. 1 a § 104 ods. 1 školského zákona.

V praxi ide o školu zaradenú v sieti škôl a školských zariadení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s prideleným EDUID (stĺpec A tabuľky) a ktorá má DruhSaSZKod (stĺpec F tabuľky) s hodnotou 1, 2 alebo 7. Zároveň musí mať STAV (stĺpec W tabuľky) „v prevádzke“.

! Žiaci 8-ročných gymnázií nie sú oprávnení na účasť v Školskom programe.

! Nárok na účasť v Školskom programe má každý žiak oprávnenej a zapojenej školy, realizácia je však limitovaná možnosťami zabezpečenia v konkrétnej škole.

➤ **Sprievodné vzdelávacie opatrenia**

Vzdelávacie opatrenia, ktoré sa majú vykonávať okrem dodávok a distribúcie výrobkov Školského programu, a ktorých cieľom je opätovné vybudovanie vzťahu detí k poľnohospodárstvu a priblížiť im rozmanitosť poľnohospodárskych výrobkov Únie, najmä tých, ktoré sa vyrábajú v ich regióne, vzdelávanie detí o otázkach, súvisiacich so zdravými stravovacími návykmi a ich vplyv na verejné zdravie, vnútroštátne stravovacie odporúčania, miestne potravinové reťazce, ekologické poľnohospodárstvo, udržateľná výroba a spotreba potravín a boj proti plytvaniu potravinami.

Sprievodné vzdelávacie opatrenia sú bližšie popísané v kapitole 5.

➤ **Najvyššia úhrada**

Dodávateľ za dodávky a distribúciu výrobkov Školského programu dostáva pomoc - tzv. základnú pomoc, pričom táto základná pomoc nemôže zahŕňať daň z pridanej hodnoty, nakoľko tá nie je oprávnená na pomoc z prostriedkov EÚ, a preto daň – **tzv. najvyššiu úhradu** (ďalej len „príspevok“) hradí škola alebo žiak/rodič.

! V Slovenskej republike sa aktuálne príspevok hradí zo štátneho rozpočtu SR. Tzn., že výrobky Školského programu sa dodávajú v SR žiakom bezplatne.

V prípade nedostatku finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR, však musí príspevok vo výške DPH hradiť škola alebo žiak/rodič.

Výška najvyššej úhrady je zverejnená v prílohe č. 1 a 2 NV č. 200/2019.

➤ **Realizačné obdobia**

Sú tri obdobia, počas ktorých dodávateľia dodávajú školám výrobky Školského programu a v ktorých platobná agentúra administruje žiadosti dodávateľov o poskytnutie pomoci. Rozdelenie školského roka do troch realizačných období má za cieľ zabezpečiť, aby dodávateľia dodávali výrobky Školského programu počas celého školského roka, a aby sa znížila administratívna záťaž platobnej agentúry.

Realizačnými obdobiami sú:

- obdobie: od 1. septembra do 31. decembra,
- obdobie: od 1. januára do 31. marca,
- obdobie: od 1. apríla do 30. júna.

! Sprievodné vzdelávacie opatrenia je možné vykonávať vo všetkých realizačných obdobiach školského roka.

Informačný plagát

Ide o plagát, ktorý musia mať školy zapojené do programu trvalo vystavený na dobre viditeľnom mieste pri hlavnom vchode do školy, a ktorý musí spĺňať požiadavky stanovené v legislatíve EÚ.

Zároveň je jedným z nástrojov propagácie programu, ktorej cieľom je informovanie širokej verejnosti o Školskom programe.

Informačný plagát a iné formy propagácie programu sú bližšie popísané v kapitole 6.

Rozdiel medzi Školským programom a bežným školským stravovaním

Školský program je podporným programom EÚ, prostredníctvom ktorého EÚ poskytuje pomoc na dodávanie určitých druhov ovocia a zeleniny a mliečnych výrobkov do vzdelávacích zariadení **na zlepšenie stravovacích návykov** detí, ktoré pravidelne navštevujú materské školy, predškolské alebo vzdelávacie zariadenia na úrovni základnej alebo strednej školy.

Pod **bežným školským stravovaním** sa rozumie stravovanie v zmysle § 140 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výrobky Školského programu sa preto podávajú žiakom nad rámec bežného školského stravovania, t.j. je možné ich podávať popri jedlách školského stravovania.

V tejto príručke nájdete bližšie informácie o nasledujúcich formulároch:

- Čestné vyhlásenie školy
- Hlásenie školy o spotrebe výrobkov a realizácii ostatných činností
- Evidencia príjmu a výdaja školského mlieka (príloha č. 1)
- Evidencia príjmu a výdaja školského OZ (príloha č. 2)

3. AKO SA MÔŽE ŠKOLA ZAPOJIŤ DO ŠKOLSKÉHO PROGRAMU?

Škola, ktorá má záujem o zapojenie sa do programu, postupuje nasledovne:

3.1. VÝBER DODÁVATEĽA

Škola si vyberie svojho dodávateľa (žiadateľa). Platobná agentúra zoznam každoročne aktualizuje a zverejňuje.

Zoznamy nájdete na odkazoch [Školské ovocie a zelenina / PPA - Pôdohospodárska platobná agentúra \(apa.sk\)](#) alebo [Školské mlieko / PPA – Pôdohospodárska platobná agentúra \(apa.sk\)](#).

Pri výbere dodávateľa odporúčame zohľadniť:

- druhy/rozmanitosť dodávaných výrobkov,
- sezónnosť dodávaných výrobkov,
- dostupnosť miestnych alebo regionálnych výrobkov,
- či žiadateľ zabezpečuje sprievodné vzdelávacie opatrenia,
- prípadne aj oblasť, ktorú dodávateľ zásobuje.

Dodávateľ, ktorý je oprávnený zabezpečovať dodávky/distribúciu výrobkov do škôl či realizovať sprievodné vzdelávacie opatrenia, musí byť platobnou agentúrou schválený na výkon týchto činností rozhodnutím platobnej agentúry a rovnako tak rozhodnutím platobnej agentúry uznaný na zabezpečovanie daných činností v príslušnom školskom roku (tj. musí mať pridelenú maximálnu výšku pomoci v príslušnom školskom roku).

! Schválenie, ktorým platobná agentúra schválila dodávateľov na poskytovanie pomoci na zabezpečovanie činností v Školskom programe podľa § 1 NV č. 200/2019, a ktorého platnosť mala vypršať v školskom roku 2022/2023, **platí aj v školskom roku 2023/2024** (§ 8f NV SR č. 200/2019).

3.2. PODPIS ZMLUVY

Štatutár školy (ak má škola právnu subjektivitu), alebo jej zriaďovateľ podpíše zmluvu s vybraným dodávateľom na dodávky a distribúciu výrobkov Školského programu, prípadne na realizáciu sprievodných vzdelávacích opatrení.

! Do jednej školy môže dodávať výrobky Školského programu len jeden dodávateľ (žiadateľ) schválený na dodávanie alebo distribúciu mliečnych výrobkov a jeden dodávateľ (žiadateľ) schválený na dodávanie ovocia a zeleniny.

Ak už škola svojho dodávateľa má, môže s ním uzavrieť zmluvu na viac rokov, prípadne ho zmeniť v súlade so zmluvou uzatvorenou s pôvodným dodávateľom. **Zmenu dodávateľa je možné akceptovať iba k začiatku školského roka.**

3.3. ČESTNÉ VYHLÁSENIE ŠKOLY A POVINNOSTI ŠKOLY

➤ Čestné vyhlásenie školy

Dodávateľ (žiadateľ), ktorý bude zabezpečovať dodávky výrobkov Školského programu prípadne sprievodné vzdelávacie opatrenia na základe zmluvy uzatvorenej so školou, musí **každoročne do 15. októbra** predkladať platobnej agentúre **žiadosť o maximálnu výšku pomoci v aktuálnom školskom roku.**

Dodávateľ (žiadateľ) spolu so žiadosťou predkladá **zoznam škôl, s ktorými má uzatvorenú zmluvu**, s uvedením:

- kódu školy EDUID
- počtu žiakov, ktorých počet nepresahuje počet žiakov nahlásených v štatistikách „EDUZBER“ **k 15. septembru príslušného roka MŠVVaŠ SR, a pre ktorých na základe zmluvy bude dodávateľ v príslušnom školskom roku zabezpečovať dodávky výrobkov Školského programu, resp. sprievodné vzdelávacie opatrenia.**

! Tento zoznam nie je možné v priebehu školského roka rozšíriť. V priebehu roka je možné navýšiť len počet žiakov pre akceptovanie navýšených dodávok výrobkov Školského programu (škola túto informáciu nahlasuje svojmu dodávateľovi mailom alebo zaslaním nového [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#)) no maximálna výška pomoci sa počíta z počtu žiakov v štatistikách „EDUZBER“.

Informácie o počte žiakov poskytuje škola svojmu dodávateľovi prostredníctvom vyplneného [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#) o počte jej zmluvných žiakov ako originál alebo osvedčenú kópiu.

! Formulár [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#) poskytnite škole žiadateľ.

➤ **Vyplnenie čestného vyhlásenia školy**

[ČESTNÉ VYHLÁSENIE ŠKOLY](#) musí byť riadne vyplnené a potvrdené štatutárom školy s právnou subjektivitou, alebo zriaďovateľom školy, nie zariadením školského stravovania.

Splnomocnenie školy resp. zriaďovateľa pre zariadenie školského stravovania v prípade realizácie programu cez zariadenie školského stravovania je súčasťou [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#).

V [ČESTNOM VYHLÁSENÍ ŠKOLY](#) škola potvrdí, ktoré činnosti bude dodávateľ (žiadateľ) pre ňu na základe zmluvy v príslušnom školskom roku vykonávať a v prípade zabezpečovania sprievodných vzdelávacích opatrení uvedie, akým spôsobom ich zabezpečí pre svojich zmluvných žiakov.

! Vyplnené [ČESTNÉ VYHLÁSENIE ŠKOLY](#) zasiela škola svojmu dodávateľovi (žiadateľovi) naspäť.

Školský program **môže byť** zabezpečovaný **pre viaceré školy cez jedno zariadenie školského stravovania**. V takom prípade **zmluvu** s dodávateľom **musí uzatvoriť každá škola zvlášť**.

[ČESTNÉ VYHLÁSENIE ŠKOLY](#) podá každá škola zvlášť s tým, že splnomocní zariadenie školského stravovania v časti „realizácia programu“. [HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE VÝROBKOV A REALIZÁCII OSTATNÝCH ČINNOSTÍ](#) (ďalej len „[HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE](#)“) (viac v kapitole 4.5) bude vyplňať už splnomocnené zariadenie školského stravovania za všetky školy, pre ktoré sprostredkuje Školský program.

➤ **Povinnosti škôl**

Škola sa v [ČESTNOM VYHLÁSENÍ ŠKOLY](#) zaväzuje, že:

a) bude viesť oddelenú evidenciu o dodávkach, spotrebe a úhradách za dodané výrobky Školského programu, na ktoré sa vzťahuje pomoc, aj v prípade že realizuje program mimo ŠJ

Škola je povinná **riadne viesť evidenciu dodaných výrobkov Školského programu**. Na evidenciu odporúčame použiť [prílohu č. 1 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO MLIEKA\)](#) a [prílohu č. 2 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO OZ\)](#). V evidencii je potrebné uvádzať dátumy a množstvá prijatých a spotrebovaných výrobkov Školského programu nakoľko budú kontrolované v kombinácii s dochádzkovým systémom počas prípadnej kontroly na mieste.

! V prípade, že evidencia príjmu a výdaja nebude riadne vedená, nebude možné na nepreukázateľne spotrebované množstvá výrobkov Školského programu poskytnúť pomoc, čím vznikne žiadateľovi o pomoc (dodávateľovi výrobkov Školského programu) finančná ujma. Preto je potrebné tejto povinnosti venovať náležitú pozornosť.

V prípade mlieka a mliečnych výrobkov je v evidencii **veľmi dôležité presne označiť o aký druh mlieka alebo mliečného výrobku sa jedná** (presné znenie aj druh balenia), nestačí uvádzať len ako mlieko, jogurt alebo tvaroh, nakoľko v programe sa dodáva viacero druhov mlieka, jogurtov, tvarohu, ktoré sú v rôznych baleniach.

Pri **baleniach spracovaného ovocia a zeleniny (šťavy 100%, pyrė, jablkové lupienky)** je potrebné viesť oddelenú evidenciu druhov veľkosti balení (napr. 0,2L, 0,25L, 3L šťava).

Ďalej je potrebné **viesť oddelene účtovné záznamy** týkajúce sa Školského programu. V prípade realizácie cez ŠJ je potrebné **viesť oddelenú evidenciu na skladových kartách (zvlášť na druhy a typy balení výrobkov Školského programu)**.

Zároveň v jedálnom lístku (deň podávania výrobkov Školského programu) má byť jednoznačne vyznačené, že sa jedná o „školské mlieko“, „školské ovocie a zeleninu“.

b) nebude používať výrobky Školského programu na prípravu jedál

! Výrobky Školského programu nenahrádzajú stravovaciu jednotku.

Preto **nesmú byť použité** na prípravu jedál (napr. ako posyp syra na špagety, rizoto, plnka do buchiet, koláčov (tvaroh), posýpka na rezance, príprava nátierok z tvarohu...).

Taktiež **nie je povolené dochucovanie** mlieka a mliečnych výrobkov (zakázaný je prídavok kakaa, marmelády, džemu, náhrad kávy...).

Výnimkou môže byť nanajvýš ohriatie konzumného mlieka alebo očistenie a nakrájanie ovocia či zeleniny.

! Výrobky Školského programu sú určené výlučne na priamu konzumáciu pre deti a žiakov.

c) pri platbe žiakom/rodičom za výrobky Školského programu dodané v rámci tohto programu do škôl sa neprekročí najvyššia úhrada stanovená podľa prílohy č. 1 a 2 NV č. 200/2019 platená žiakom alebo rodičom, ktorú v zastúpení vykoná škola

Dodávky výrobkov Školského programu hradí škola alebo žiak/rodič iba v prípade, že na pokrytie dodatočnej pomoci nie je dostatok finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR.

! Toho času sú dodávky vykonávané bezodplatne.

d) zabezpečí, že výrobky Školského programu budú spĺňať predpísané požiadavky na kvalitu, bezpečnosť a nebudú vykazovať zjavné kvalitatívne nedostatky zapríčinené dlhodobým nevhodným skladovaním

Dodávku výrobkov Školského programu od dodávateľa (žiadateľa) musí prebrať zodpovedná osoba, ktorá vizuálne posúdi kvalitu dodaných výrobkov, a ktorá je oprávnená potvrdzovať dodacie listy podpisom a pečiatkou.

V prípadoch, že dodávka obsahuje akýmkoľvek spôsobom poškodené, nekvalitné ks alebo kg ovocia či zeleniny, znehodnotenú obalu mlieka, mliečnych výrobkov, prípadne je zjavné, že výrobky neboli správne prepravované (napr. nebolo zabezpečené chladenie počas prepravy a pod.) a nie je možné ich rozdať žiakom, je potrebné využiť reklamáciu, alebo dobropis, prípadne vrátiť výrobky dodávateľovi, alebo dodávku neprebrať. Takéto ks výrobkov Školského programu nie sú oprávnené na pomoc a nie je možné ich zarátavať do hlásení škôl. **V prípade možnosti zodpovedná osoba informuje o takejto skutočnosti platobnú agentúru.**

Dodávané čerstvé ovocie a zelenina musí spĺňať požiadavky obchodných noriem (všeobecná a osobitná obchodná norma) v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 543/2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia v platnom znení.

- e) poskytnete dodávateľovi (žiadateľovi) informácie o prijatých a spotrebovaných množstvách výrobkov Školského programu žiakmi včas, aby mohol podať žiadosť o poskytnutie pomoci**

Škola odovzdá dodávateľovi (žiadateľovi) [HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE](#) dodaných výrobkov Školského programu po ukončení každého z troch realizačných období, kde sa uvádzajú porcie/balenia a kg/l spotrebovaných výrobkov.

- f) umožní vykonanie sprievodných vzdelávacích aktivít, prípadne poskytnete pedagogických pracovníkov, priestory a potrebné vybavenie na zabezpečenie týchto aktivít**

Bližšie popísané v kapitole 5.

- g) písomne oznámi dodávateľovi (žiadateľovi) každú zmenu údajov**

Škola dodávateľovi (žiadateľovi) písomne (mailom, alebo zaslaním nového [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#)) bezodkladne oznámi napr. zmenu počtu žiakov, zmenu zriaďovateľa, zmenu adresy a podobne.

- h) na požiadanie platobnej agentúry poskytnete do piatich dní informácie o prijatých a spotrebovaných množstvách výrobkov Školského programu**

Prípady, keď sú školy priamo oslovené platobnou agentúrou, sú skôr výnimkou. Platobná agentúra pristupuje k tejto možnosti napr. ak nevie správne vyhodnotiť žiadosť o poskytnutie pomoci podanú dodávateľom (žiadateľom) a potrebuje si overiť údaje aj zo strany školy a pod. **! Nejedná sa o zasielanie [HLÁSENÍ ŠKOLY O SPOTREBE](#) výrobkov Školského programu na platobnú agentúru, tie sa zasielajú dodávateľovi!**

- i) umožní vykonanie akejkoľvek kontroly oprávneným osobám v súvislosti so správnym vykonávaním Školského programu**

Školský program je financovaný z prostriedkov Európskej únie a SR, preto použitie týchto finančných prostriedkov podlieha kontrole na mieste.

Kontrola na mieste môže byť vykonaná kontrolórmí platobnej agentúry, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, či audítormi. Kontrola na mieste môže byť zameraná aj na vykonávanie sprievodných vzdelávacích opatrení či vykonávanie Školského programu za celý uplynulý školský rok.

Kontrolu kvality, resp. zhody s obchodnými normami pre ovocie a zeleninu, najmä pravidiel uvádzania produktov na trh zabezpečuje Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky.

j) dodávky ovocia a zeleniny a mliečnych výrobkov, schválené podľa zoznamu (v súlade s prílohami č. 1 a 2 NV SR č. 200/2019) v rámci tohto programu bude odoberať len od jedného dodávateľa (žiadateľa)

Škola odoberá výrobky Školského programu vždy len od jedného dodávateľa (žiadateľa), s ktorým má uzatvorenú zmluvu.

k) zabezpečí pre svojich zmluvných žiakov, aby sa zúčastnili sprievodných vzdelávacích opatrení

Sprievodnými vzdelávacími opatreniami sa zvyšuje účinnosť programu. Škola môže zabezpečiť sprievodné vzdelávacie opatrenia prostredníctvom dodávateľa alebo v rámci nej uskutočňovanej výchovy.

Bližšie popísané v kapitole 5.

l) zabezpečí zverejnenie informačného plagátu na jasne viditeľnom mieste pri hlavnom vchode v súlade s čl. 12 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/40

Osoba zodpovedná za realizáciu Školského programu (zamestnanec školy, vedúca školskej jedálne) zabezpečí zverejnenie informačného plagátu pri hlavnom vchode školy.

Bližšie popísané v kapitole 6.

m) v prípade distribúcie výrobkov Školského programu spolu s jedlami poskytovanými v zariadení školského stravovania, zverejní informáciu o distribuovaných výrobkoch Školského programu aj v jedálnom lístku, ako aj na mieste distribúcie

Osoba zodpovedná za realizáciu Školského programu (vedúca zariadenia školského stravovania, kuchárka) zabezpečí označenie výdaja výrobkov Školského programu v jedálnom lístku.

Bližšie popísané v kapitole 6.

n) má pre príslušný školský rok uzatvorenú zmluvu v rámci Školského programu len s jedným dodávateľom na dodávky mliečnych výrobkov a jedným dodávateľom ovocia a zeleniny.

Bližšie popísané v kapitole 3.

4. DODÁVANIE A DISTRIBÚCIA VÝROBKOV ŠKOLSKÉHO PROGRAMU

Školský program je možné realizovať prostredníctvom školy, zariadenia školského stravovania alebo automatu.

Bez ohľadu na to ako bude Školský program na škole realizovaný, je vhodné ho zapracovať do **Plánu práce školy** vypracovaného v súlade s § 11 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4.1. PROSTREDNÍCTVOM ŠKOLY

Realizácia Školského programu prostredníctvom školy **znamená**, že poverená osoba (zamestnanec školy) bude:

- zodpovedať za prebratie dodávok a vizuálnu kontrolu kvality výrobkov Školského programu,
- koordinovať výdaj výrobkov Školského programu žiakom,
- viesť evidenciu prijatých a vydaných množstiev dodávok [príloha č. 1 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO MLIEKA\)](#) a [príloha č. 2 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO OZ\)](#),
- koordinovať a evidovať aj aktivity spojené so sprievodnými vzdelávacími opatreniami,
- zodpovedať za zverejnenie informačného plagátu a informovanie rodičov a detí o aktivitách v rámci Školského programu.

Výrobky Školského programu sa žiakom distribuujú:

- počas dňa ako desiata či olovrant priamo do tried alebo na určenom mieste v priestoroch školy.

4.2. PROSTREDNÍCTVOM ZARIADENIA ŠKOLSKÉHO STRAVOVANIA

Zariadením školského stravovania môže byť školská jedáleň alebo školská výdajňa (ďalej len „ŠJ“).

V prípade, že sa škola rozhodne realizovať Školský program cez ŠJ, musí zabezpečiť realizáciu programu tak, aby výrobky Školského programu nenahrádzali bežné školské stravovanie.

Takýmto spôsobom distribuované výrobky žiakom:

- sa nepoužívajú na prípravu jedál poskytovaných v rámci pravidelného školského stravovania,
- nenahrádzajú výrobky, ktoré sú súčasťou jedál poskytovaných v rámci pravidelného školského stravovania,

- miesta distribúcie sú riadne označené, pričom z označenia je zrejmé, že ide o pomoc EÚ.

Realizácia Školského programu prostredníctvom ŠJ **znamená**, že poverená osoba (obvyčajne vedúca jedálne alebo kuchárka) bude:

- zodpovedať za preberanie dodávok a vizuálnu kontrolu kvality výrobkov Školského programu,
- koordinovať výdaj výrobkov Školského programu žiakom,
- viesť evidenciu prijatých a vydaných množstiev dodávok,
- označovať jedálny lístok,
- označovať miesto výdaja plagátom,
- zodpovedať za to, aby výrobky Školského programu nenahrádzali bežné školské stravovanie.

! Koordináciu a evidenciu aktivít spojených s realizáciou sprievodných vzdelávacích opatrení je vhodné zabezpečiť mimo ŠJ, nakoľko každá škola je povinná ich zabezpečiť pre všetkých svojich žiakov zapojených v Školskom programe.

! Zverejnenie informačného plagátu a informovanie rodičov a detí o aktivitách v rámci Školského programu je vhodné zabezpečiť mimo ŠJ.

4.3. PROSTREDNÍCTVOM AUTOMATU

Prostredníctvom automatu umiestneného v priestoroch školy **sa distribuujú iba mliečne výrobky.**

Výber výrobkov žiakmi z automatu v rámci dňa je časovo neobmedzený. Žiakovi môže byť v priemere poskytnutá **len jedna porcia mliečného výrobku na jeden deň vykonávania** Školského programu počas obdobia, na ktoré sa vzťahujú žiadosti o pomoc na túto distribúciu. Automat musí byť riadne označený plagátom (plagát na označenie automatu nájdete na <https://www.skolskeovocie.sk/sk/informacne-plagaty>).

! Ak dodávateľ distribuuje prostredníctvom automatu aj iné výrobky ako výrobky Školského programu, uverejnené informácie o nich nesmú vyvolávať zdanie súvisu so Školským programom.

Koordináciu a evidenciu aktivít spojených s realizáciou sprievodných vzdelávacích opatrení je vhodné zabezpečiť mimo ŠJ, nakoľko každá škola je povinná ich zabezpečiť pre všetkých svojich žiakov zapojených v Školskom programe.

! Zverejnenie informačného plagátu a informovanie rodičov a detí o aktivitách v rámci Školského programu je vhodné zabezpečiť mimo ŠJ.

4.4 VÝROBKY ŠKOLSKÉHO PROGRAMU DODÁVANÉ/DISTRIBUOVANÉ DO ŠKÔL

Zoznam výrobkov Školského programu je uvedený v NV SR č. 200/2019:

- Oprávnené mliečne výrobky sú výrobky uvedené v **prílohe č. 1 NV SR č. 200/2019**.
- Oprávnené ovocie a zelenina sú výrobky uvedené v **prílohe č. 2 NV SR č. 200/2019**.

V zásade platí, že výrobky Školského programu sú bez pridaného tuku, pridanej soli (okrem syrov, $\leq 25\,000$ mg/kg), sladidiel a zvýrazňovačov vôní a chutí E620 až E 650 podľa čl. 23 ods. 6 základného nariadenia.

Ďalšie požiadavky na výrobky sú bližšie popísané v Národnej stratégii (kapitola 5).

! Povoľené je dodávať iba výrobky, ktoré spĺňajú požiadavky na ich kvalitu. V prípade, že sa kontrolou na mieste zistí, že boli dodávané výrobky, ktoré tieto požiadavky nespĺňajú, bude za takéto výrobky dodávateľovi (žiadateľovi) krátená pomoc.

V prípadoch, že dodávka obsahuje akýmkoľvek spôsobom poškodené, nekvalitné ks alebo kg ovocia či zeleniny, znehodnotenú obalu mlieka, mliečnych výrobkov, prípadne je zjavné, že výrobky neboli správne prepravované (napr. nebolo zabezpečené chladenie počas prepravy a pod.) a nie je možné ich rozdať žiakom. V takých prípadoch je potrebné **využiť reklamáciu, alebo dobropis, prípadne vrátiť výrobky dodávateľovi, alebo dodávku neprebrať**.

4.5 REŽIM DODÁVOK A POVINNOSTI VYPLÝVAJÚCE Z LEGISLATÍVY SR

Podmienky dodávania a distribúcie výrobkov Školského programu v SR sú upravené NV 200/2019. Z daného nariadenia vyplývajú rôzne povinnosti pre dodávateľov (žadateľov) a školy, a nedodržaním ktorých, môže dôjsť ku kráteniu pomoci alebo k zisteniam počas administratívnych kontrol či ex-post kontrol.

➤ Povinnosti dodávateľa

Dodávateľ (žadateľ) na základe zmluvy so školou môže dodávať:

- len výrobky z prílohy č. 1 a prílohy č. 2 NV 200/2019 a
- len tie výrobky, na dodávanie ktorých bol schválený.

Dodávateľ (žadateľ) je v rámci dodávok povinný zabezpečiť:

- realizáciu dodávok do škôl v súlade s pridelenou individuálnou maximálnou výškou pomoci a **prispôsobí množstvá a frekvenciu** dodávok výrobkov Školského programu tak, aby zabezpečil dodávky **počas všetkých 3 realizačných období**.

Tzn., že **dodávateľ** (žiadateľ) pri zabezpečovaní činností Školského programu **nesmie prekročiť** pridelenú maximálnu výšku pomoci na príslušný školský rok.

V prípade, že dodávateľ prekročí svoju pridelenú maximálnu výšku pomoci na príslušný školský rok, **je nútený dodávky a distribúciu výrobkov ukončiť skôr.**

- realizáciu dodávok všetkým školám, s ktorými má uzatvorenú zmluvu, a pre ktoré mu bola pridelená maximálna výška pomoci, **najmenej počas 1 realizačného obdobia.** ! Tzn., že ak **dodávateľ** (žiadateľ) túto povinnosť nezabezpečí, bude mu pomoc krátená. Preto je dôležité, aby školy účasť v Školskom programe riadne zvážili a odoberali výrobky Školského programu minimálne **raz počas každého z realizačných období.**
- aby **podiel porcií spracovaného ovocia a zeleniny** na celkovom množstve porcií ovocia a zeleniny, ktoré sú dodávané jednej škole, **nepresiahol v každom z realizačných období 40 %.**
- aby **podiel porcií konzumného mlieka a jeho bezlaktózových variácií** tvoril **minimálne 70 %** z celkového počtu dodaných a distribuovaných porcií v rámci každého jedného realizačného obdobia.

➤ **Povinnosti školy** (*potrebné pozrieť aj kapitolu 3.3*)

Škola v rámci dodávok zabezpečí, že dodané výrobky Školského programu:

- nebudú nahrádzať stravovaciu jednotku a
- budú rozdane žiakom v tom istom období, kedy boli škole dodané.

Výrobky rozdane žiakom v inom období ako boli dodané dodávateľom, nie sú dotované, ak škola nevie uviesť dôvody osobitého zreteľa (s výnimkou prípadu podľa §7 ods. 24 NV SR č. 200/2019).

Ak chce škola uplatniť „dôvody osobitého zreteľa“ je potrebné potvrdenie štatutára školy o takomto dôvode, pričom ním môže byť čiastočné, alebo úplné zatvorenie školy z technických alebo epidemiologických príčin.

Pri distribúcii výrobkov Školského programu škola dodrží maximálne veľkosti jednej porcie podľa príloh č. 1 a 2 NV č. 200/2019 na zmluvného žiaka a školský deň.

Platí, že pomoc sa dodávateľovi (žiadateľovi) vypláca na množstvo výrobkov Školského programu, ktoré je limitované max. veľkosťou jednej porcie na zmluvného žiaka a školský deň (cez prázdniny a víkendy žiak nemá nárok na dotované výrobky).

! Žiak teda môže dostať jednu porciu mliečného výrobku a ovocia a zeleniny na deň a to najviac v maximálnej veľkosti porcie.

Ak to podmienky realizácie programu nedovoľujú (napr. absencia skladových priestorov pri realizácii cez školu, mimo školskú jedáleň) je možné dodávku rozdať žiakom tak, že dostanú viac porcií **naraz (max. 5)**, pričom stále platí pravidlo „jedna porcia na žiaka a deň školského vyučovania“ (príklad 3 porcie naraz: jablko, hruška, šťava - na 3 dni).

V prípade dodávania väčších porcií bude dodávateľovi (žiadateľovi) pomoc znížená do výšky prislúchajúcej max. veľkosti porcie, a na množstvo porcií prislúchajúcich počtu zmluvných detí.

Škola v rámci dodávok zabezpečí dodržanie limitov:

- Dodané ovocie, zelenina musí byť rozdané žiakom tak, aby bol dodržaný podiel porcií spracovaného ovocia a zeleniny na celkovom množstve porcií ovocia a zeleniny a to tak, aby **nepresiahol v každom z realizačných období 40 %**.
- Dodané mlieko a mliečne výrobky musia byť rozdané žiakom tak, aby bol dodržaný podiel porcií mlieka a jeho bezlaktózových variácií **minimálne 70 %** z celkového počtu porcií v rámci každého realizačného obdobia.
- Žiakovi môže byť v priemere poskytnutá len jedna porcia ovocia alebo zeleniny a jedna porcia mliečného výrobku na jeden deň vykonávania Školského programu počas obdobia, ktorá je limitovaná maximálnou veľkosťou jednej porcie podľa príloh č. 1 a 2 NV 200/2019.

Škola v rámci dodávok zabezpečí informovanosť o programe:

- Ak sa výrobky Školského programu zmluvným žiakom podávajú spolu s jedlami poskytovanými v ŠJ je **povinné zverejniť informáciu** o podávanom ovocí, zelenine/mlieka a mliečnych výrobkoch:
 - **v jedálnom lístku, ako aj**
 - **na mieste výdaja** (napr. pri výdajnom okienku v ŠJ).

Škola v rámci dodávok zabezpečí riadnu evidenciu:

- Škola bude viesť riadnu evidenciu dodaných a spotrebovaných výrobkov Školského programu a to aj v prípade realizácie programu mimo ŠJ napr. [príloha č. 1 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO MLIEKA\)](#) a [príloha č. 2 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO OZ\)](#).

V evidencii škola uvádza dátumy a množstvá prijatých a spotrebovaných výrobkov Školského programu, nakoľko tieto údaje budú počas prípadnej kontroly na mieste kontrolované v kombinácii s dochádzkovým systémom. V prípade, že nebudú preukázané spotrebované množstvá, nebude možné dodávateľovi (žiadateľovi) poskytnúť pomoc, čím mu vznikne finančná ujma.

Vždy platí, že dodávateľovi (žiadateľovi) vzniká nárok na pomoc iba za spotrebované (nie dodané) výrobky Školského programu.

V evidencii je veľmi dôležité:

- **presne označiť** o aký druh mlieka alebo mliečneho výrobku sa jedná (**celé znenie a druh balenia**), nestačí uvádzať len mlieko, jogurt alebo tvaroh, nakoľko v programe sa dodáva viacero druhov mlieka, jogurtov, tvarohu v rôznych baleniach.
- v prípade spracovaného ovocia, zeleniny (šŕavy 100%, pyr , jablkov  lupienky) **viest'** oddelen  evidenciu **druhov veľkosti balení** (napr. 0,2L, 0,25L, 3L šŕava),
- **viest'** oddelene úctovné záznamy, týkajúce sa školského programu a oddelen  evidenciu na skladových kartách (zvl šŕ na druhy a typy balení výrobkov Školského programu). Zároveň v jedálnom lístku m  byŕ jednoznačne vyznačen , že sa jedná o „školsk  mlieko“, „školsk  ovocie a zeleninu“.

Škola v rámci dodávok d'alej zabezpe i:

- preberanie dodávky zodpovednou osobou, ktor  vizuálne pos dii kvalitu dodaného tovaru a je opr vnen  potvrdzovaŕ dodacie listy podpisom a pečiatkou.

V prípadoch, že dodávka obsahuje ak ymkoľvek spôsobom poškoden , nekvalitn  ks alebo kg ovocia či zeleniny, znehodnoten  obaly mliečnych výrobkov, prípadne je zjavn , že mliečne výrobky neboli správne prepravovan  (napr. nebolo zabezpe en  chladenie počas prepravy a pod.) a nie je možné ich rozdaŕ ŕiakom, je potrebné vyu iŕ reklamáciu, alebo dobropis, prípadne ich vr tiŕ dodávateľovi, alebo neprebraŕ dodávku.

Tak to ks Školských výrobkov nie sú opr vnen  na pomoc a nie je možné ich zar tavaŕ do hl sen  škôl.

- škola po realizácii dodávok výrobkov Školského programu za jednotliv  realiza n  obdob a **vyplní [HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE](#)** (formulár poskytne ŕiadateľ) v troch origináloch a z toho dva originály zašle svojmu dodávateľovi ( iadateľovi).

Potvrdenie musí byŕ v súlade s podan m [ČESTNÝM VYHL SEN M ŠKOLY](#) zo začiatku školského roka (počet detí, podpis a pečiatka oprávnených osôb).

[HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE](#) predkladá ŕiadateľ k ŕiadosti o poskytnutie pomoci za ka d  zmluvn  školu zo svojho zoznamu. Do [HLÁSENIA ŠKOLY O SPOTREBE](#) je potrebné zapisovaŕ **spotrebovan , nie dodan ** množstvá ovocia a zeleniny a mliečnych výrobkov.

Je nevyhnutn  vyplniŕ všetky body [HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE](#), nakoľko tieto informácie slúžia ako podklad k výpočtu pomoci a ako štatistick  údaje do hl sen  pre Európsku komisiu.

V bode č. 4 [HLÁSENIA ŠKOLY O SPOTREBE](#) vypíše škola  isla faktúr ( hradu vyplniŕ len, ak ide o sumu in  ako 0,00  ).

V bode č. 5 [HLÁSENIA ŠKOLY O SPOTREBE](#) vyplní škola údaje ohľ dom realizácie sprievodných vzdelávacích opatrení.

Ak realizovala škola sprievodné vzdelávacie opatrenia v rámci v nej uskutočňovanej výchovy a vzdelávaní je potrebné doplniŕ stru n  popis aktivity (dátum, téma, priebeh, počet zúčastnených detí).

HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE môže byť potvrdené len oprávnenou osobou a pečiatkou uvedenou v ČESTNOM VYHLÁSENÍ ŠKOLY (tieto údaje kontroluje platobná agentúra v rámci administratívnej kontroly).

V prípade opráv v HLÁSENÍ ŠKOLY O SPOTREBE musí byť vykonaná oprava vo všetkých troch origináloch.

Nie je prípustné opravovať doklady bez vedomia školy. Preto pri oprave HLÁSENIA ŠKOLY O SPOTREBE platobná agentúra vždy požaduje predkladať opravené doklady riadne podpísané a potvrdené zo strany školy.

V prípade nedodržania týchto postupov **môže dôjsť k zisteniu nesúladu pri kontrole na mieste** z dôvodu, že HLÁSENIE ŠKOLY O SPOTREBE u žiadateľa či v škole a predložené platobnej agentúre nie sú totožné. **To môže byť dôvodom pre ďalšie administratívne konanie a zníženie pomoci, prípadne odobratie schválenia žiadateľovi pre porušovanie pravidiel programu.**

4.6 NÁROK ŽIAKA ALEBO VEĽKOSŤ PORCIE

Žiakovi môže byť v priemere poskytnutá len jedna porcia ovocia alebo zeleniny a jedna porcia mliečneho výrobku na jeden deň vykonávania Školského programu počas obdobia, ktorá je limitovaná maximálnou veľkosťou jednej porcie podľa príloh č. 1 a 2 NV 200/2019.

Ak to podmienky realizácie programu nedovoľujú (napr. absencia skladových priestorov pri realizácii cez školu, mimo školskú jedáleň) je možné dodávku rozdať žiakom tak, že dostanú viac porcií **naraz (max. 5)**, pričom stále platí pravidlo „jedna porcia na žiaka a deň školského vyučovania“ (príklad 3 porcie naraz: jablko, hruška, šťava - na 3 dni).

! Toto pravidlo sa nevzťahuje na distribúciu výrobkov prostredníctvom automatov.

5. SPRIEVODNÉ VZDELÁVACIE OPATRENIA

Školský program okrem dodávok a distribúcie výrobkov zahŕňa aj sprievodné vzdelávacie opatrenia, ktoré majú za cieľ zvýšiť účinnosť programu. V zmysle Národnej stratégie je potrebné skvalitniť ich vykonávanie a zvýšiť počet detí zapojených do jednotlivých typov sprievodných vzdelávacích opatrení.

Škola, pre ktorej zmluvných žiakov v príslušnom školskom roku zabezpečuje schválený dodávateľ (žiadateľ) dodávky na základe zmluvy, je povinná zabezpečiť pre svojich zmluvných žiakov sprievodné vzdelávacie opatrenia.

Sprievodné vzdelávacie opatrenia pre svojich zmluvných žiakov zabezpečuje škola:

- prostredníctvom svojho zmluvného dodávateľa (žiadateľa)
tzn. dodávateľa, ktorý zabezpečuje dodávky výrobkov Školského programu.
- iného dodávateľa (žiadateľa) schváleného na vykonávanie sprievodných vzdelávacích opatrení
- v rámci nej uskutočňovanej výchovy alebo vzdelávania, ktoré sú priamo spojené s cieľmi Školského programu.

5.1 SPRIEVODNÉ VZDELÁVACIE OPATRENIA VYKONÁVANÉ ŠKOLOU

V prípade, ak sprievodné vzdelávacie opatrenia vykonáva škola a nie zmluvný dodávateľ, je škola **povinná viesť evidenciu o takto vykonaných opatreniach na účely kontroly na mieste.**

Škola v takom prípade eviduje:

- dátum konania aktivity,
- názov aktivity a stručný popis aktivity
- zoznam zúčastnených detí.

! Informáciu o vykonaných aktivitách, ktoré možno započítať do sprievodných vzdelávacích opatrení v rámci Školského programu, je škola povinná uviesť aj do [HLÁSENIA ŠKOLY O SPOTREBE](#) za obdobie, v ktorom sa aktivita uskutočnila.

! Sprievodné vzdelávacie opatrenia odporúčame zapracovať aj do „Plánu práce školy“.

Koordináciu a evidenciu aktivít spojených s realizáciou sprievodných vzdelávacích opatrení je vhodné zabezpečiť mimo ŠJ, nakoľko každá škola je povinná ich zabezpečiť pre všetkých svojich žiakov zapojených v Školskom programe.

➤ **Škola môže za sprievodné vzdelávacie opatrenie považovať alebo využiť nasledovné aktivity:**

A. Školy môžu ako sprievodné vzdelávacie opatrenia využiť aktivity zapracované v “Pláne práce školy” napr.:

- Svetový deň Matky Zeme
- Medzinárodný deň mlieka
- Svetový deň výživy
- Deň pôvodných odrôd jablák – Deň jablka
- Svetový deň zdravia

- **Svetový deň životného prostredia**
- **Svetový deň pôdy**
- **Deň mlieka na školách**

B. Školy môžu ako sprievodné vzdelávacie opatrenie vykázat' aj vybrané odučené témy v rámci učebných osnov:

1. stupeň

Prvouka - 2. ročník

- pestovanie úžitkových rastlín,
- chov zvierat: kravy, ovce, sliepky, kone, včely (včelia rodina: matka, trúd, robotnica)
- človek získava potravu rôznym spôsobom; aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov

Prírodoveda - 3. ročník

- rozpoznať typické poľné plodiny, hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín; zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná
- trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje;
- zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky, vysvetliť vznik obezity,
- vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve;
- trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída, vylučovanie, moč, potenie, pitný režim

Prírodoveda - 4. ročník

- vysvetliť vznik poľí obrábaním, vysvetliť význam poľí pre človeka, vysvetliť život živočíchov na poli, opísať spôsob života typických poľných živočíchov; obrábanie pôdy, poľné plodiny, zajac poľný, králik poľný, sokol s'ahovavý, škrečok poľný;

Telesná a športová výchova

- identifikovať znaky zdravého životného štýlu, zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži; význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti)

2. stupeň

Biológia - 6. ročník

- vysvetliť, aký význam majú pre človeka mikroorganizmy, pestované rastliny a živočíchy žijúce v ľudských sídlach a v ich okolí; zdomácnovanie, šľachtenie, odroda, plemeno;

- zelenina cibuľová, hlúbová, koreňová, plodová, strukoviny; rastliny hospodárske, ovocné, včela, včelstvo, včelárstvo, ryby, rybárstvo, rybnikárstvo, zvieratá hospodárske, domáce; škodcovia, parazity

Biológia - 7. ročník

- orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia; zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, obezita, hladovanie
- orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia,
- naplánovať a uskutočniť projekt v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka

Biológia - 8. ročník

- analyzovať možnosti zabránenia hromadenia odpadov; zhodnotiť význam recyklácie

Biológia - 9. ročník

- potravová sieť, pyramída, rovnováha biologická, ekologická; ekologické hospodárenie

Chémia - 9. ročník

- uviesť zdroje a význam prírodných látok, vlastnosti a použitie prírodných látok (sacharidy, tuky, bielkoviny)

Telesná a športová výchova

- vysvetliť základy racionálnej výživy, zásady racionálnej výživy

! Všetky aktivity sú považované za výkon sprievodných vzdelávacích opatrení, len ak sú v súlade s cieľmi Školského programu.

V oboch prípadoch výkonu sprievodných vzdelávacích opatrení, aj keď ich škola vykonáva vo vlastnej réžii je možné spolupracovať s dodávateľom Školského programu.

5.2 SPRIEVODNÉ VZDELÁVACIE OPATRENIA VYKONÁVANÉ DODÁVATEĽOM

Dodávateľ, ktorý je schválený na vykonávanie sprievodných vzdelávacích opatrení, môže po dohode so školou pre jej zapojených žiakov zabezpečiť niektorú zo vzdelávacích aktivít.

➤ **Podľa NV č. 200/2019 a Národnej stratégie sa za sprievodné vzdelávacie opatrenia považujú:**

1. Ochutnávka ovocia a zeleniny a mliečnych výrobkov a ich bezlaktózových variácií.
2. Exkurzia do ovocného sadu, u pestovateľa zeleniny alebo podniku, kde sa spracováva OZ, exkurziu do chovu hospodárskych zvierat, v ktorom sa produkujú mliečne výrobky, alebo do podniku, v ktorom sa spracúvajú mliečne výrobky.
3. Vzdelávacia aktivita alebo obstaranie vzdelávacích materiálov súvisiacich s cieľmi Školského programu.
4. Súťaž propagujúcu spotrebu OZ a výrobkov z nich, mlieka a mliečnych výrobkov.

5. Výsadba rastlín určených na produkciu ovocia a zeleniny vo vonkajších alebo vnútorných (napr. pestovanie jahôd, reďkovky, hrášku v kvetináčoch v triedach) priestoroch školy za účasti žiakov, obhospodarovanie týchto rastlín alebo starostlivosť o tieto priestory školy za účasti žiakov.

➤ **V súlade s Národnou stratégiou sú cieľmi a obsahom vzdelávacích opatrení:**

Cieľ	Obsah
Ochutnávky školských mliečnych výrobkov alebo školského ovocia a zeleniny	
<p>Zvyšovať povedomie detí o zdravej strave, rozmanitosti výrobkov a ich spôsobe spracovania</p>	<p>Ochutnávky sa môžu realizovať v školách a/alebo v priestoroch poľnohospodárskych podnikov.</p> <p>V rámci ochutnávok musia byť podávané výrobky školského programu.</p>
<p>Zvyšovať povedomie detí o lokálnej produkcii, sezónnosti a rozmanitosti produktov</p>	<p>Ochutnávky môžu zahŕňať aj spracované výrobky v kombinácii s čerstvým ovocím a zeleninou. Ochutnávky konzumného mlieka a jeho bezlaktózových variácií.</p>
	<p>Pri ochutnávkach je vhodné ponúknuť rôzne odrody daného druhu ovocia alebo zeleniny. Deti by mali spoznať „prirodzenú chuť“ výrobkov školského programu.</p>
	<p>Počas ochutnávky musí byť na viditeľnom mieste v priestoroch, v ktorých sa realizuje ochutnávka, umiestnený plagát školského programu.</p>
	<p>Oprávneným výdavkom v rámci ochutnávok môžu byť aj vzdelávacie materiály pre aktivity so žiakmi a rodičmi.</p>
	<p>Oprávneným výdavkom v rámci ochutnávky môžu byť drobné predmety/odmeny ako napr. peračníky, ceruzky, nálepky, lopty, doska na krájanie a iné. Tieto môžu byť ďalej použité v rámci ostatných aktivít.</p>
	<p>Ochutnávky nesmú byť zamieňané s bežnou dodávkou ovocia a zeleniny a mliečnych výrobkov. Ochutnávka nemôže byť uvedená na jedálnom lístku ako súčasť obedu.</p>
	<p>! V rámci ochutnávky je dodané množstvo výrobkov Školského programu limitované nárokom 1 porcie z každého druhu a odrody, prípadne výrobku ponúkaného sortimentu na žiaka v rámci jedného školského roka.</p>
	<p>Ochutnávky sa kombinujú s inými aktivitami ako sú napr. súťaže či vzdelávacie aktivity.</p>

<p>Exkurzie žiakov u pestovateľa ovocia a zeleniny, na miesto určené na produkciu ovocia a zeleniny, do podniku, v ktorom sa spracúva ovocie a zelenina, do chovu hospodárskych zvierat, v ktorom sa produkujú mliečne výrobky, alebo do podniku, v ktorom sa spracúvajú mliečne výrobky</p>	
<p>Vytvárať pozitívny vzťah detí k poľnohospodárstvu</p> <p>Zlepšovať vedomosti detí o výrobe a spracovaní ovocia, zeleniny a mlieka</p>	<p>Primárnym cieľom návštev poľnohospodárskych podnikov je zlepšiť povedomie detí o poľnohospodárskej výrobe a zoznámenie sa detí s pôvodom ovocia a zeleniny, mlieka a ich spracovaním.</p> <p>Ďalšími témami, ktoré môžu byť súčasťou exkurzií, sú napr. rozmanitosť výroby, boj proti plytvaniu potravinami, výchova k ochrane životného prostredia, lokálna produkcia, sezónnosť, ekologická výroba, zdravé stravovanie a pod.</p> <p>Návštevy poľnohospodárskych podnikov môžu byť spojené s ochutnávkami.</p> <p>Oprávneným výdavkom v rámci exkurzií môžu byť aj vzdelávacie materiály pre aktivity so žiakmi a rodičmi.</p>
<p>Vzdelávacie aktivity alebo obstaranie vzdelávacích materiálov pre žiakov súvisiacich s cieľmi školského programu</p>	
<p>Sprostredkovať informácie deťom o zdravej strave a zdravých stravovacích návykoch vrátane rozvíjania praktických zručností detí pri výbere potravín, posúdení vplyvu potravín na zdravie a dodržiavaní zásad zdravej výživy</p> <p>Zvyšovať povedomie detí o problematike životného prostredia, ekologickej výrobe vrátane boja proti plytvaniu s potravinami</p> <p>Zvyšovať povedomie detí o poľnohospodárskej výrobe, sezónnosti, lokálnej výrobe, rozmanitosti výroby, spotrebe ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov</p>	<p>Vzdelávacie materiály ako sú napr. brožúry, didaktické pomôcky, knihy (aj s receptami), potravinová pyramída, vzdelávacie DVD a filmy, vzdelávací materiál propagujúci spotrebu ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov, plagáty a iné materiály, ktoré školy podporujú pri plánovaní a realizácii opatrení osvetovej výživy.</p> <p>Prednášky a lekcie (napr. potravinová pyramída a iné, so zameraním na zdravú výživu a zvýšenie spotreby ovocia a zeleniny a mlieka) príp. divadielko so vzdelávacím zameraním na poľnohospodárstvo, spotrebu ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov, zdravú výživu.</p> <p>V prípade vzdelávacích aktivít a materiálov týkajúcich sa mlieka a mliečnych výrobkov, musia byť tieto prioritne zamerané na konzumné mlieko.</p> <p>V prípade vzdelávacích aktivít a materiálov týkajúcich sa ovocia a zeleniny, musia byť tieto prioritne zamerané na čerstvé ovocie alebo zeleninu.</p> <p>Návštevy poľnohospodárskeho múzea.</p> <p>Vytvorenie novej webstránky a jej aktualizácia v prípade, že webstránka je využívaná na vzdelávanie detí zapojených do školského programu a preukázateľne prispieva</p>

	<p>k dosiahnutiu cieľov školského programu. Aktualizáciou webstránky sa rozumie prídanie nového vecného obsahu súvisiaceho s cieľmi školského programu. Posudzuje sa miera akou prispieva aktivita k naplneniu cieľov školského programu. Zároveň sa posudzuje spôsob realizácie aktivity aj vo vzťahu k situácii po realizácii aktivity a očakávaným výsledkom.</p> <p>Všetky aktivity a materiály musia sledovať ciele školského programu.</p>
<p>Súťaž propagujúcu pred žiakmi spotrebu mliečnych výrobkov alebo spotrebu ovocia a zeleniny</p>	
<p>Propagovať spotrebu ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov hravou formou.</p>	<p>Rôzne školské súťaže, triedne súťaže, súťaže medzi školami, hry a vzdelávacie kvízy vzťahujúce sa na ovocie a zeleninu a mlieko a mliečne výrobky.</p> <p>Ako odmenu v rámci súťaží a hier možno použiť vzdelávacie materiály a drobné predmety/odmeny.</p> <p>Cieľom je propagácia spotreby čerstvého ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov.</p> <p>Tieto aktivity sú oprávnené, ak sa vykonávajú v kombinácii s inými sprievodnými vzdelávacími opatreniami a/alebo ochutnávkami.</p>
<p>Výsadba rastlín určených na produkciu ovocia a zeleniny vo vonkajších priestoroch školy za účasti žiakov, obhospodarovanie týchto rastlín alebo starostlivosť o tieto priestory školy za účasti žiakov</p>	
<p>Zvýšiť povedomie detí o pestovaní jednotlivých druhov ovocia a zeleniny a zlepšiť praktické zručnosti detí.</p>	<p>Priama skúsenosť s pestovaním ovocia a zeleniny na záhonoch alebo na školských dvoroch môže pomôcť deťom naučiť sa veľa o poľnohospodárskej výrobe a pôvode potravín.</p> <p>Toto sprievodné vzdelávacie opatrenie sa vykonáva v priestoroch školy a na školskom pozemku. Môžu zahŕňať letáky a iné vzdelávacie materiály o pestovaní jednotlivých druhov ovocia a zeleniny.</p> <p>Spolupráca v materiálnej aj teoretickej oblasti, spoločné aktivity dodávateľov, učiteľov a žiakov pri pestovaní ovocia a zeleniny v školských záhradách, resp. vo vonkajších priestoroch školy.</p> <p>Oprávneným výdavkom v rámci výsadby môžu byť aj vzdelávacie materiály pre aktivity so žiakmi a rodičmi.</p>

6. PROPAGÁCIA ŠKOLSKÉHO PROGRAMU

Cieľom propagácie je informovanie škôl a rodičov o programe a zverejňovanie a šírenie informácií medzi širokou verejnosťou o Školskom programe a opatreniach tvoriacich súčasť tohto programu.

Propagáciu programu koordinuje MPRV SR prostredníctvom nového webového sídla: www.skolskyprogram.sk, na ktorom budú zverejnené všetky potrebné informácie o Školskom programe, vrátane designu a pravidiel používania loga Školského programu, ktoré bude začlenené ako vizuálny prvok do všetkých aktivít.

Ďalšie informácie súvisiace s účasťou na Školskom programe uverejňujú zainteresované strany na základe vlastnej iniciatívy, no **škola je povinná**:

- **zverejniť informačný plagát**, ktorý musia mať školy zapojené do Školského programu trvalo vystavený na dobre viditeľnom mieste pri hlavnom vchode do školy a ktorý musí spĺňať stanovené požiadavky v súlade s platnou legislatívou:
 - veľkosť plagátu - minimálne A3,
 - písmo – min. 1 cm,
 - názov – „Školský program“ Európskej únie a aspoň takéto znenie - Naša škola sa zúčastňuje na „Školskom programe“ s finančnou podporou Európskej únie.

Na plagáte musí byť zobrazený znak Európskej únie.

Plagát s logom Školského programu je možné stiahnuť zo stránky www.skolskyprogram.sk.

- ak sa distribuujú výrobky Školského programu spolu s jedlami poskytovanými v ŠJ, **zverejniť informáciu o tom v jedálnom lístku**:
 - Pri konkrétnych dávkach mliečnych výrobkov alebo ovocia a zeleniny v daný deň musí byť uvedená hviezdička „*“ s dobre čitateľným odkazom v znení: *Mlieko a mliečne výrobky/Ovocie a zelenina „Školského programu“ s finančnou pomocou Európskej únie.

Do jedálneho lístka **nie je povolené dopisovať rukou**. V prípade, že ŠJ **nevie zabezpečiť elektronické označenie výrobkov Školského programu v jedálnom lístku, je možné využiť pečiatku s požadovaným textom. Použije ju operatívne, kedy bude zrejmé, že sa podávanie výrobkov Školského programu uskutoční.**

- **v mieste výdaja** (napr. pri výdajnom okienku v ŠJ) **umiestniť plagát na označenie distribučného miesta (miesta výdaja)**

Vhodný je napr. propagačný plagát veľkosti - minimálne A4, písmo – min. 1 cm, ktorý obsahuje vetu: „Výrobky „Školského programu“ Európskej únie s finančnou pomocou Európskej únie“. Na plagáte musí byť zobrazený znak Európskej únie.

Plagát s logom Školského programu je možné stiahnuť zo stránky www.skolskyprogram.sk.

- v prípade distribúcie mliečnych výrobkov prostredníctvom automatov dohliadnuť na to, aby **dodávateľ (žiadateľ) riadne označil automat** informáciou o distribuovaných mliečnych výrobkoch.

Plagát s logom Školského programu je možné stiahnuť zo stránky www.skolskyprogram.sk.

- pri realizácii sprievodných vzdelávacích opatrení **označiť miesto výkonu aktivity**
- **zverejniť informáciu o účasti školy v Školskom programe**, informovanie rodičov a žiakov o účasti na aktivitách sprievodných vzdelávacích opatrení prostredníctvom EDUPAGE (alebo iné), prípadne oficiálnej stránky školy /obce.

Je nevyhnutné, aby sa v rámci nástrojov a vzdelávacích materiálov využívaných pri sprievodných vzdelávacích opatreniach zobrazovala európska vlajka a uvádzala sa zmienka o „Školskom programe“, a ak sa to nevyklučuje vzhľadom na objem materiálov a nástrojov aj zmienka o finančnej podpore Únie. Je vhodné využiť aj oficiálne logo Školského programu [Nové Logo Školského programu | Školský program \(skolskyprogram.sk\)](http://www.skolskyprogram.sk).

7. HODNOTENIE A MONITOROVANIE ŠKOLSKÉHO PROGRAMU

➤ Hodnotenie programu

S cieľom zlepšiť fungovanie programu sa vykonáva jeho hodnotenie.

V SR hodnotenie programu vykonáva nezávislý subjekt vybraný Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Výstupom z hodnotenia programu je *Hodnotiaca správa*.

Posledné hodnotenie sa týkalo fungovania programu v školských rokoch 2017/2018 až 2021/2022 a prebiehalo hlavne v rokoch 2022 a 2023. V dotazníkových prieskumoch boli aj vďaka podpore Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR získavané názory vedenia škôl, učiteľov, vedúcich školských jedální zapojených aj nezapojených škôl či rodičov na fungovanie programu.

Ďalšie hodnotenie programu bude zamerané na jeho vykonávanie v rokoch 2023/2024 až 2027/2028. Účasť rezortu školstva bude opäť nevyhnutná.

➤ Monitorovanie programu

Platobná agentúra každoročne na základe údajov za predchádzajúci školský rok vyhotovuje *Výročnú monitorovaciu správu*, ktorá sa zverejňuje na stránke: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/market-measures/school-fruit-vegetables-and-milk-scheme/country_en.

8. KONTAKTY

➤ Pôdohospodárska platobná agentúra

Sekcia organizácie trhu a štátnej pomoci

Hraničná 12

815 26 Bratislava

skolskeovocie@apa.sk

skolskemlieko@apa.sk

➤ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Sekcia poľnohospodárstva

Dobrovičova 12

812 66 Bratislava

skolskyprogram@land.gov.sk

9. PRÍLOHY

Príloha č. 1 Evidencia príjmu a výdaja školského mlieka

Príloha č. 2 Evidencia príjmu a výdaja OZ

Príloha č. 3 Príručka pre zariadenia školského stravovania

